

بررسی اثرات ضدقارچی پیاز و برخی از داروهای آزولی به صورت منفرد و در ترکیب با یکدیگر بر روی مخمرهای بیماریزا

آتوسا رزاق پرست^{*}, M.Sc, معصومه شمس قهرخی^{**}, Ph.D

محمد حسین یادگاری^{***}, Ph.D, مهدی رزاقی ابیانه^{***}

چکیده

هدف: در سالهای اخیر، عفونتهای سیستمیک قارچی که به وسیله مخمرهای بیماریزا ایجاد شده است، از مهمترین عوامل مرگ و میر بخصوص در بیماران بستری در بیمارستان بوده است و درمانهای ضد قارچی رایج با استفاده از داروهای متداول کاملاً مؤثر نمی باشد. تحقیقات نشان می دهد که اشکال مختلفی از داروهای ضد قارچی ترکیبی مورد آزمایش قرار گرفته اند که در برابر برخی از قارچهای بیماریزا اثرات هم افزایی خوبی را نشان داده اند.

تحقیق حاضر به منظور تعیین حساسیت برخی از مخمرهای بیماریزا نسبت به عصاره آبی گیاه پیاز بصورت جداگانه و در ترکیب با داروهای گروه آزول شامل فلوکونازول، ایتراکونازول و کتوکونازول در شرایط آزمایشگاهی برروی مخمرهای بیماریزا شامل کاندیدا آلبیکنس 5057, PTCC5057, کاندیدا دابلینیسیس CD36, کریپتوکوکوس نئوفرمنس CNE1 و مالاسزیا فورفور MFL انجام شد.

مواد و روش ها: روش رقیق سازی در محیط کشت مایع چهت ارزیابی فعالیت ضد قارچی ترکیبات مذکور در دو محیط کشت ساپورود کستروز براث (برای همه فارچ ها به جز مالاسزیافورفور) و محیط دیکسون براث تعییر یافته (فقط برای مالاسزیا فورفور) مورد استفاده قرار گرفت. مقادیر MIC و MFC برای هر یک از ترکیبات بر اساس شمارش تعداد کلی های قارچی در مقایسه با گروه شاهد 1 (به جای دارو سرم فیزیولوژی استریل اضافه گردید) و شاهد 2 (به جای دارو از بالاترین غاصلت حلال استفاده شد) محاسبه شد.

یافته ها: نتایج نشان داد که عصاره آبی گیاه پیاز و داروهای مذکور از طریق وابسته به غلظت قادر به مهار رشد عوامل قارچی می باشند؛ به طوری که میزان محدوده MIC داروی فلوکونازول برای کاندیدا آلبیکنس، کاندیدا دابلینیسیس، کریپتوکوکوس نئوفرمنس و مالاسزیا فورفور به ترتیب برابر ۱-۲۵۶، ۱-۲۵۶، ۰-۵/۳۲، ۰-۵/۴-۶۴، ۰-۵/۰ و ۱-۱۲۸ میکرو گرم در میلی لیتر تعیین گردید؛ میزان محدوده MIC داروی ایتراکونازول نیز به ترتیب برابر ۱-۱۶، ۰-۱۲۵-۳۲، ۰-۱۲۵-۸۰، ۰-۵/۰ و ۱-۶۴ میکرو گرم در میلی لیتر محاسبه گردید. میزان محدوده MIC داروی کتوکونازول نیز به ترتیب برابر ۰-۲۵-۶۴، ۰-۵/۰ و ۰-۲۵-۶۴ میکرو گرم در میلی لیتر تعیین گردید و میزان محدوده MIC عصاره پیاز نیز به ترتیب برابر ۰-۵/۰-۱۲۸، ۰-۵/۰-۱۲۸، ۰-۱۲۸ میکرو گرم در میلی لیتر تعیین گردید. بررسی تأثیر ترکیب داروها و عصاره نشان داد که فعالیت ضد قارچی در همه اشکال ترکیبی در مقایسه با شکل منفرد دارو و عصاره افزایش می باید ($P < 0.05$).

نتیجه گیری: در نتیجه مطالعات نشان داد که تأثیر عصاره پیاز (در غلظت یکسان) بر روی کاندیدا آلبیکنس در مقایسه با فلوکونازول بیشتر است، همچنین عصاره پیاز و فلوکونازول دارای اثر یکسانی برروی مالاسزیا فورفور می باشند اما در کاندیدا دابلینیسیس و کریپتوکوکوس نئوفرمنس تأثیر فلوکونازول بیشتر از عصاره پیاز است. فعالیت پیاز در مقایسه با ایتراکونازول و کتوکونازول نیز پایین تر می باشد. ترکیب عصاره پیاز و داروهای آزولی بیشترین تأثیر را برروی مالاسزیافورفور دارد.

واژه های کلیدی: آلیوم سپا، فلوکونازول؛ ایتراکونازول؛ کتوکونازول؛ حساسیت ضدقارچی؛ اثرات هم افزایی داروها؛ مخمرهای بیماریزا

دریافت مقاله: ۸۷/۶/۲۰ پذیرش مقاله: ۸۷/۴/۱۳

نویسنده مسئول: استادیار گروه قارچ شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس shamsm@modares.ac.ir

* دانش آموخته کارشناسی ارشد قارچ شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس

** استادیار گروه قارچ شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس

*** دانشیار بخش قارچ شناسی، انتیتو پاستور ایران

مقدمه

سوی دیگر بدلیل هزینه بالا و ارزبری داروها و ناتوانی بسیاری از کشورهای جهان سوم برای خرید چنین داروهایی توجه خاصی به سمت تهیه دارواز گیاهانی که اثرات درمانی سالم و ارزان بودن آنها ثابت شده، معطوف گردیده است (۳و۴). استفاده از گیاهان دارویی همراه با هم یا با داروهای مدرن امروزی چهت کاهش عوارض جانبی دارو، به صورت ترکیب برای اهداف درمانی مورد استقبال قرار گرفته است (۵). لذا استفاده از داروهای ضد قارچی بصورت ترکیب با عصاره گیاهی می‌تواند سبب پیشگیری و یا تعویق گسترش مقاومت عوامل قارچی نسبت به داروهای ضد قارچی گردد. همچنین مصرف مقادیر ترکیبی از داروهای ضد قارچی سبب کاهش سمیت ناشی از مصرف دوزهای بالا و منفرد هر یک از ترکیبات می‌گردد. گزارشاتی در استفاده از گیاهانی مانند سیر، پیاز، اوکالیپتوس، زیتون تلخ، حنا، سدر، آویشن و غیره در درمان بیماریهای قارچی وجود دارد بنابراین بکارگیری این ترکیبات که دارای اثرات جانبی کمتر و هزینه پایین تری نسبت به داروهای ضد قارچی می‌باشند، قابل توجه است.. تاکنون مطالعات فراوانی بر روی فعالیت ضد قارچی گیاهان مختلف نسبت به عوامل بیماریزا در دنیا صورت گرفته است که مختصراً از آن در ذیل آورده شده است:

در سال ۱۹۹۷ تأثیر عصاره پیاز را بر روی استرپتوكوس موتانس^۷، استرپتوكوس موبرنتوس^۸، پوروفیروموناس ژنتیوالیس^۹ و پروتولا^{۱۰} /اینترمیدیا^{۱۱} بررسی کردند (۶) در سال ۱۹۹۸ فعالیت ضد قارچی روغن پیاز، عصاره سیر و چند عصاره دیگر را برروی ۱۰ گونه قارچی بررسی نمودند. (۷) در سال ۱۹۹۹ اثر عصاره‌های مختلف گیاهان گونه آلیوم^{۱۲} را در شرایط مختلف بر روی سه گونه قارچ آسپرژیلوس^{۱۳} بررسی نمودند (۸)

در سال ۲۰۰۰ ترکیب ضد قارچی به نام ۳و۴-دی هیدروکسی بنزوئیک اسید را از پوست قهقهه ای پیاز جدا کردند (۹)

در سال ۲۰۰۱ تأثیر مصرف مواد غذایی حاوی پیاز را بر روی ۴۳ فرد

افزایش عفونتهای قارچی ناشی از قارچ‌های بیماری‌زا و فرصت طلب، بویژه در بیماران با ضعف سیستم ایمنی از اوایل دهه ۹۰، به عنوان یکی از مهمترین عوامل مرگ و میر بخصوص در بیماران بستری در بیمارستان مطرح شده است. پاتوژن‌های فرصت طلب مهم مانند کاندیدا آلبیکنس^۱ و سایر گونه‌های کاندیدا در این میان نقش بسزایی دارند؛ هر چند کاندیدا آلبیکنس به عنوان یک بیماری‌ای فرصت طلب دهانی، همچنان فراواتین گونه جدایش نسبت به سایر عوامل قارچی است (۱) اما سایر گونه‌های کاندیدا، بخصوص کاندیدا دابلیننسیس^۲ در بیماران با نقص سیستم ایمنی (بیماران مبتلا به ایدز، سرطان و بیماران پیوندی) سبب ایجاد عفونتهای سیستمیک می‌شوند و گونه‌های کاندیدا به عنوان چهارمین عامل عفونتهای خونی بیماران بستری در بیمارستان مطرح شده‌اند که مسؤول تقریباً ۴۰٪ موارد مرگ و میر می‌باشند (۲). عفونتهای سیستمیک ناشی از کرپیتوکوکوس تئوفرمنس^۳ و کاندیدا در بیماران مبتلا به ایدز افزایش چشمگیری داشته است؛ همچنین عفونتهای سیستمیک ناشی از گونه‌های مالاسزیا^۴ و بخصوص مالاسزیا فورفور^۵ در نوزادان به دنبال آلدگیهای بیمارستانی و در افرادی که از طریق کاتترهای وریدی ترکیبات چربی دریافت می‌کنند، به وفور مشاهده گردیده است که این گونه عفونتها اصولاً با داروهای ضد قارچی آزوی بویژه فلوکونازول درمان می‌شوند. درمان طولانی و تکراری، سبب ظهور و پیدایش ایزوله‌های مقاوم به فلوکونازول^۶ در میان گونه‌های کاندیدا شده است؛ درمانهای ضد قارچی رایج با استفاده از داروهای ضد قارچی متداول کاملاً موثر نمی‌باشد و این امر بدلیل وجود اثرات متعدد جانبی و مقاومت دارویی به عوامل پاتوژن، پس از استفاده طولانی مدت دارو می‌باشد.

از طرف دیگر از یکسو به علت ظاهر شدن عوارض نامطلوب و جانبی ترکیبات سنتیک و عدم سازگاری آنها باطیعت انسان، و از

۱ *Candida albicans*

۲ *Candida dubliniensis*

۳ *Cryptococcus neoformans*

۴ *Malassezia*

۵ *Malassezia furfur*

۶ *Fuconazole*

7 *Streptococcus mutans*

8 *Streptococcus mutrinus*

9 *Porfirimonas gingivalis*

10 *Protella intermedia*

11 *Allium*

12 *Aspergillus*

شده بود)، هر یک در یک میلی لیتر دی متیل سولفوکساید^{۱۸} به طور جدآگانه حل گردید و به مدت ۳۰ دقیقه در دمای آزمایشگاه قرار گرفت تا استوکهای دارویی استریل گردد و سپس حجم‌های یک میلی لیتر از استوکهای دارویی در ویال‌های استریل تهیه گردید و در دمای ۷۰–درجه سانتیگراد جهت مصارف بعدی نگهداری شد.

متلا به هپاتیت A ارزیابی کردند (۱۴).

در سال ۲۰۰۳ فعالیت ضدقارچی ۲۴ گیاه دارویی سنتی را در آفریقای جنوبی در مقابل کاندیدا آلبیکنس بررسی کردند (۱۱).

در سال ۱۳۸۲ اثرات ضدقارچی عصاره آبی پیاز برروی اولتراسترکچر تریکوفیتون منتاگروفایتس^{۱۹} و تریکوفیتون روپروم^{۲۰} بررسی کردند (۱۲).

تهیه پودر پیاز

جهت تهیه پودر پیاز ابتدا پوست یک کیلوگرم پیاز سفید جداسازی شد و پس از شستشو پیازها توسط اسکالپل به قطعات کوچکتر تقسیم گردید و با استفاده از هموژنایزر عصاره آبی گرفته شد و عصاره آبی از چند لایه تنظیف عبور داده شد سپس با استفاده از استوانه مدرج حجم آن اندازه گیری شد. عصاره آبی پیاز درسانتریفیوژ یخچال دار با دور ۲۵۰۰۰ در دقیقه و به مدت ۳۰ دقیقه سانتریفیوژ شد. مایع رویی جداسازی گردید و در دمای منهای ۷۰ درجه سانتیگراد قرار گرفت. سپس توسط دستگاه فریز درایر عصاره آبی پیاز کاملاً خشک شد و پودر پیاز تهیه گردید. پس از وزن کردن پودر حاصل در منهای ۷۰ درجه سانتیگراد جهت مصارف بعدی قرار گرفت.

در سال ۱۳۸۲ تاثیر ضدقارچی عصاره‌های آبی سیر، پیاز و گیاه زیتون تلخ را برخی از درماتوفیتهای شایع بررسی کردند (۱۳).

در سال ۱۳۸۳ نیز تاثیر ضدقارچی عصاره‌های آبی سیر، پیاز و گیاه زیتون تلخ را برخی از ایزوله مالاسزیا فورفور و همچنین گونه‌های کاندیدای جداسازی شده از بیماران متلا به ولوواژنیت^{۲۱} بررسی کردند (۱۴ و ۱۵).

تحقيق حاضر از نظر ترکیب عصاره گیاهی با داروها و بررسی اثرات هم‌افزایی ترکیبات مذکور بر روی مخمرهای بیماریزا اولین مطالعه‌ای است که صورت گرفته است.

مواد و روش‌ها

ارگانیسم‌ها

به منظور تعیین حساسیت دارویی عوامل مخمری نسبت به عصاره آبی پیاز و داروهای ضدقارچی فلوکونازول، ایتراکونازول و کتوکونازول به تنهایی و در ترکیب با یکدیگر از مخمرهای بیماریزا کاندیدا آلبیکنس PTCC5057، کاندیدا دابلینیسیس CD36، کریپتوکوکوس نئوفرمنس CNE1 و مالاسزیا فورفور MF1 که از موارد بالینی جداسازی شده بودند، استفاده گردید.

تهیه سوسپانسیون قارچی جهت تلچیح

سوسپانسیونی از هر یک از کشت‌های ۲۴ و ۴۸ ساعت کاندیدا آلبیکنس و کاندیدا دابلینیسیس و کشت ۴۸ ساعت کریپتوکوکوس نئوفرمنس و کشت ۵ روزه مالاسزیا فور توسط سرم فیزیولوژی استریل تهیه گردید. عناصر قارچی با استفاده از لام نثوبار شمارش شد و غلظتی معادل 10^3 cells/ml تعیین گردید.

داروهای ضد قارچی

به منظور تهیه محلول‌های دارویی، ۲۰۴۸ میکروگرم از پودر فلوکونازول و ۲۰۴۸ میکروگرم نیز از پودر ایتراکونازول^{۱۶} و ۲۰۴۸ میکروگرم از پودر کتوکونازول^{۱۷} (که از شرکت پارس دارو خریداری

تعیین حداقل غلظت ممانعت کنندگی از رشد با استفاده از روش میکروب‌براث^{۱۹}

روش بررسی حساسیت دارویی در حقیقت روش رقیقسازی در محیط مایع می‌باشد؛ این روش به دو صورت ماکرو و میکرو دایلوشن^{۲۰} انجام می‌شود که در این تحقیق از روش دوم استفاده

13 *Trichophyton mentagrophytes*

14 *Trichophyton rubrom*

15 Vulvovaginitis

16 Itraconazole

17 Ketoconazole

18 Di Methyl Solfoxide

19 Microbroth

20 Macro and Microdilution

به کریپتوکوکوس نئوفرمنس به مدت ۴۸-۷۲ ساعت در دمای ۳۲ درجه سانتیگراد قرار گرفتند و پس از طی زمان بر اساس شمارش تعداد کلیهای قارچی در هر یک از رقت‌های عصاره گیاهی و داروهای مذکورنسبت به گروه شاهد، میزان MIC^{۲۶} (حداقل غلظت ممانعت کننده از رشد) و MFC^{۲۷} (حداقل غلظت قارچ کشی دارو) محاسبه گردید.

تعیین حساسیت مخمرهای مذکور نسبت به ترکیب عصاره آبی پیاز و داروی فلوکونازول

به منظور تهیه رقت‌های متوالی دو برابر از ترکیب عصاره آبی پیاز و داروی فلوکونازول ابتدا ۲ میلی‌گرم از پودر فلوکونازول در یک میلی‌لیتر دی متیل سولفوکساید حل گردید و به مدت ۳۰ دقیقه در دمای آزمایشگاه قرار گرفت تا استریل گردید. پس از آن غلظت ۱۰۲۴ میکرو گرم در میلی لیتر تهیه گردید. سپس ۱۰۲۴ میکرو گرم از پودر پیاز در یک میلی لیتر آب مقطر استریل حل گردید و با استفاده از فیلتر سرنگی ۲۲/۰ میکرومتر استریل شد. سپس میزان ۲۵ میکرولیتر از داروی فلوکونازول و ۲۵ میکرولیتر از محلول پیاز به اولین گوده پلیت ۹۶ خانه که حاوی ۵۰ میکرولیتر سرم فیزیولوژی استریل بود، افزوده شد و به ترتیب رقت‌های متوالی دو برابر تهیه گردید و بقیه مراحل مطابق قبل انجام گرفت.

تعیین حساسیت مخمرهای مذکور نسبت به ترکیب عصاره آبی پیاز و داروی ایتراکونازول

جهت تهیه رقت‌های متوالی دو برابر از ترکیب عصاره آبی پیاز و داروی ایتراکونازول ابتدا ۱ میلی‌گرم از پودر ایتراکونازول در یک میلی‌لیتر دی متیل سولفوکساید حل گردید و به مدت ۳۰ دقیقه در دمای آزمایشگاه قرار گرفت تا استوک دارویی استریل گردد. پس از آن غلظت ۱۰۲۴ میکرو گرم در میلی لیتر تهیه گردید. میزان ۱۰۲۴ میکرو گرم نیز از پودر پیاز در یک میلی لیتر آب مقطر استریل حل گردید و با استفاده از فیلتر سرنگی ۲۲/۰ میکرومتر استریل شد. سپس ۲۵ میکرولیتر از داروی ایتراکونازول و ۲۵ میکرولیتر نیز از

شد. این روش توسط کمیته استانداردهای بین‌المللی برای مخمرها (NCCLSM27-A) و قارچ‌های رشتهدی (M38-P) ارائه گردیده است (۱۴، ۱۵).

جهت تهیه رقت‌های متوالی دو برابر از داروهای ضدقارچی فلوکونازول، ایتراکونازول و یا کتونازول، ابتدا ۵۰ میکرولیتر از استوک داروی مورد نظر با غلظت ۲۰۴۸ میکرو گرم در میلی‌لیتر به اولین گوده پلیت ۹۶ خانه که حاوی ۵۰ میکرولیتر سرم فیزیولوژی استریل بود، افزوده شد و به ترتیب رقت‌های متوالی دو برابر تهیه گردید؛ سپس ۱۰۰ میکرولیتر از محیط دیکسون تغییر یافته مایع^{۲۸} جهت تلقیح مالاسزیا فورفور و ۱۰۰ میکرولیتر از محیط سابورو برات^{۲۹} جهت تلقیح سایر مخمرها به هر گوده اضافه شد؛ پس از آن، ۵۰ میکرولیتر از سوسپانسیون سلول‌های مخمری در حجم‌های معادل $1/5 \times 10^5$ cells/mL به همه گوده‌های پلیت تلقیح گردید. سپس پلیت‌های حاوی کاندیدا آلبیکنس، کاندیدا دابلینینسیس و کریپتوکوکوس نئوفرمنس، به مدت ۴۸ ساعت در دمای ۳۷ درجه سانتیگراد و پلیت‌های حاوی مالاسزیا فورفور به مدت ۴۸ ساعت در دمای ۳۲ درجه سانتیگراد در داخل شیکرانکوباتور با ۱۰۰ دور در دقیقه نگهداری شدند.

لازم به ذکر است که هر یک از رقت‌های دارویی و عصاره گیاهی به صورت سه‌تایی تهیه گردید و از بیشترین غلظت حلال بدون حضور دارو به عنوان شاهد استفاده شد؛ همچنین از سرم فیزیولوژی استریل در مواردی که دارو نیاز به حلال آلی نداشت، به عنوان شاهد ۱ استفاده گردید. پس از زمان انکوباسیون ۱۰ میکرولیتر از محتويات هر یک از گوده‌ها برداشته شد و در مورد مالاسزیا فورفور بر روی محیط دیکسون آگار تغییر یافته^{۳۰} و در مورد سایر مخمرها بر روی محیط سابورو دکستروز آگار^{۳۱} کشت داده شد و سپس پلیت‌های مربوط به مالاسزیا فورفور به مدت ۵ روز در دمای ۳۲ درجه سانتیگراد و پلیت‌های مربوط به کاندیدا آلبیکنس و کاندیدا دابلینینسیس به مدت ۲۴-۴۸ ساعت و پلیت‌های مربوط

21 National Committee for Clinical Laboratory Standards

22 Modified Dixon Broth

23 Sabouraud broth

24 Modified Dixon agar

25 Sabouraud dextrose agar

آماری معنی دار گزارش گردید ($P < 0.05$).

مقادیر $50/0$ ، $50/0$ ، $50/0$ و 4 میکروگرم در میلی لیتر $MIC90$ ،

$2/2$ ، $2/2$ و 32 میکروگرم در میلی لیتر و MFC 128 ، 128 ، 128 و 128 میکروگرم در میلی لیتر به ترتیب برای کاندیدا آلبیکنس،

کاندیدا دوبلینینسیس، کریپتوکوکوس نئوفرمنس و مالاسزیا فورفور

تعیین گردید (جدول ۱)

نتایج حاصل از تعیین حساسیت مخمرهای مذکور نسبت

به ترکیب عصاره آبی پیاز و دارو فلوکونازول

بررسی اثرات غلظت‌های مختلف ترکیب عصاره آبی پیاز و دارو

فلوکونازول در محدوده $15/0$ - $15/0$ میکروگرم در میلی لیتر از

عصاره گیاهی و دارو به نسبت مساوی $1:1$ بر رشد مخمرهای

مذکور نشان داد که ترکیب مذکور در تمامی غلظت‌های به کار گرفته

شدہ‌از طریق وابسته به غلظت قادر به مهار رشد ارگانیسم‌ها می‌باشد

(جدول ۱)

نتایج بدست آمده در تمامی غلظت‌های مورد بررسی به استثناء

غلظت‌های $2/0$ و $3/0$ میکروگرم در میلی لیتر در مورد کاندیدا

آلبیکنس و غلظت‌های $6/0$ و $15/0$ میکروگرم در میلی لیتر در

مورد کاندیدا دوبلینینسیس و غلظت $15/0$ میکروگرم در میلی لیتر

در مورد کریپتوکوکوس نئوفرمنس و غلظت‌های $15/0$ و $3/0$ میکروگرم در میلی لیتر

میکروگرم در میلی لیتر در مورد مالاسزیا فورفور برای هر یک از

ترکیبات در مقایسه با گروه شاهد 1 و شاهد 2 از نظر آماری معنی دار

گزارش گردید ($P < 0.05$). مقادیر $50/0$ ، $50/0$ ، $50/0$ و $50/0$ میکروگرم در میلی لیتر $MIC90$ ، $2/2$ ، $2/2$ و $2/2$ میکروگرم در میلی لیتر و $32/32$ میکروگرم در

میلی لیتر برای هر یک از ترکیب دارویی و عصاره گیاهی به ترتیب

در مورد کاندیدا آلبیکنس، کاندیدا دوبلینینسیس، کریپتوکوکوس

نئوفرمنس و مالاسزیا فورفور تعیین گردید. (جدول ۱)

نتایج حاصل از تعیین حساسیت مخمرهای مذکور نسبت

به ترکیب عصاره آبی پیاز و دارو ایتراکونازول

بررسی اثرات غلظت‌های مختلف ترکیب عصاره آبی پیاز و دارو

ایتراکونازول در محدوده $15/0$ - $15/0$ میکروگرم در میلی لیتر از

محلول پیاز به اولین گوده پلیت 96 خانه که حاوی 50 میکرولیتر

سرم فیزیولوژی استریل بود، افزوده شد و به ترتیب رقت‌های متوالی

دو برابر تهیه گردید و بقیه مراحل مطابق قبل انجام گرفت.

تعیین حساسیت مخمرهای مذکور نسبت به ترکیب

عصاره آبی پیاز و دارو کتوکونازول

به منظور تهیه رقت‌های متوالی دو برابر از ترکیب عصاره آبی پیاز

و دارو کتوکونازول ابتدا 2 میلی‌گرم از پودر کتوکونازول در یک

میلی‌لیتر دی‌متیل سولفونکساید حل گردید و به مدت 30 دقیقه

در دمای آزمایشگاه قرار گرفت تا استوک دارویی استریل شود و

پس از آن غلظت $24/10$ میکروگرم در میلی لیتر تهیه شد. میزان

$24/10$ میکروگرم از پودر پیاز در یک میلی‌لیتر آب مقطر استریل

حل گردید و با استفاده از فیلترسرنگی $22/2$ میکرومتر استریل شد.

سپس میزان 25 میکرولیتر از دارو کتوکونازول 25 میکرولیتر نیز

از محلول پیاز به اولین گوده پلیت 96 خانه که حاوی 50 میکرولیتر

سرم فیزیولوژی استریل بود، افزوده شد و به ترتیب رقت‌های متوالی

دو برابر تهیه گردید و بقیه مراحل مطابق قبل انجام گرفت..

نتایج:

نتایج حاصل از تعیین حساسیت مخمرهای مذکور نسبت

به عصاره آبی پیاز

بررسی اثرات غلظت‌های مختلف عصاره آبی پیاز در محدوده $256/-$

$3/0$ میکروگرم در میلی‌لیتر بر رشد مخمرهای مذکور نشان داد که

این عصاره در تمامی غلظت‌های بکار گرفته شده قادر به مهار رشد

ارگانیسم‌ها می‌باشد (جدول ۱)

این مهار رشد از طریق وابسته به غلظت انجام می‌گیرد. نتایج بدست

آمده در تمامی غلظت‌های مورد بررسی به استثناء غلظت‌های $2/-$

$3/0$ میکروگرم در میلی‌لیتر در مورد کاندیدا آلبیکنس، غلظت‌های

$3/0$ میکروگرم در میلی‌لیتر در مورد کاندیدا دوبلینینسیس،

غلظت $3/0$ میکروگرم در میلی‌لیتر در مورد کریپتوکوکوس

نئوفرمنس و غلظت‌های $25/-$ میکروگرم در میلی‌لیتر

در مورد مالاسزیا فورفور در مقایسه با گروه شاهد 1 و شاهد 2 از نظر

MFC90، ۰/۵، ۰/۵ و ۰/۲۵ میکروگرم در میلی لیتر و MFC، ۳۲، ۸، ۳۲ و ۱ میکروگرم در میلی لیتر برای هر یکی از ترکیب دارویی و عصاره گیاهی به ترتیب در مورد کاندیدا آلبیکنس، کاندیدا دوبلینیسیس، کریپتوکوکوس نئوفرمنس و مالاسزیا فورفور محاسبه شد (جدول ۱)

نتایج حاصل از تعیین حساسیت مخمرهای مذکور نسبت به ترکیب عصاره آبی پیاز و داروی کتونازول
بررسی اثرات غلظت‌های مختلف ترکیبی عصاره پیاز و داروی کتونازول در محدوده ۱۲۸ - ۰/۰۵ میکروگرم در میلی لیتر از عصاره گیاهی و دارو نسبت مساوی ۱:۱ بر رشد مخمرهای مذکور نشان داد که ترکیب مذکور در تمامی غلظت‌های بکار گرفته شده از طریق وابسته به غلظت قادر به مهار رشد ارگانیسم‌های باشد

عصاره گیاهی و دارو به نسبت مساوی ۱:۱ بر رشد مخمرهای مذکور نشان داد که ترکیب مذکور در تمامی غلظت‌های بکار گرفته شده از طریق وابسته به غلظت قادر به مهار رشد ارگانیسم‌های باشد (جدول ۱)

نتایج بدست آمده نشان داد که در تمامی غلظت‌های مورد بررسی به استثنای غلظت‌های ۱ - ۰/۱۵ و ۰/۰۱۵ میکروگرم در میلی لیتر کاندیدا آلبیکنس و غلظت‌های ۰/۰۳ و ۰/۰۱۵ میکروگرم در میلی لیتر در مورد کریپتوکوکوس نئوفرمنس و مالاسزیا فورفور برای هر یک از ترکیبات (غلظت هر یک از ترکیبات بطور جداگانه) در مقایسه با گروه شاهد ۱ و ۲ از نظر آماری معنی دار گزارش گردید ($P < 0/05$). مقادیر ۰/۲۵، ۰/۰۲۵ و ۰/۰۱۲۵ میکروگرم در میلی لیتر،

جدول ۱- بررسی اثرات ضدقارچی پیاز و برخی از آزول هابه صورت منفرد و در ترکیب با یکدیگر بر روی مخمرهای بیماریزا

ارگانیسم	عصاره گیاهی و دارو	محدوده غلظت (میکروگرم/میلی لیتر)	MIC میزان (میکروگرم بر میلی لیتر)	MIC90 میزان (میکروگرم بر میلی لیتر)	MFC
کاندیدا آلبیکنس-PTCC5057	Acp	۰/۰۳-۲۵۶	۰/۰۵	۲	۱۲۸
	Acp+Flu	۰/۰۱۵-۱۲۸	۰/۰۲۵	۱	۳۲
	Acp+It	۰/۰۱۵-۱۲۸	۰/۰۲۵	۰/۰۵	۳۲
	Acp+Kcz	۰/۰۱۵-۱۲۸	۰/۰۱۲۵	۰/۰۵	۱۶
کاندیدا دابلینیسیس 36-CD	Acp	۰/۰۳-۲۵۶	۱	۰/۰۵	۱۲۸
	Acp+Flu	۰/۰۱۵-۱۲۸	۰/۰۲۵	۰/۰۵	۳۲
	Acp+It	۰/۰۱۵-۱۲۸	۰/۰۲۵	۰/۰۵	۸
	Acp+Kcz	۰/۰۱۵-۱۲۸	۰/۰۱۲۵	۰/۰۲۵	۴
کریپتوکوکوس نئوفرمنس 1-CNE	Acp	۰/۰۳-۲۵۶	۰/۰۵	۰/۰۵	۱۲۸
	Acp+Flu	۰/۰۱۵-۱۲۸	۰/۰۱۲۵	۰/۰۲۵	۳۲
	Acp+It	۰/۰۱۵-۱۲۸	۰/۰۲۵	۰/۰۵	۳۲
	Acp+Kcz	۰/۰۱۵-۱۲۸	۰/۰۱۲۵	۰/۰۲۵	۱۶
مالاسزیا فورفور 1-MF	Acp	۰/۰۳-۲۵۶	۴	۰/۰۵	۱۲۸
	Acp+Flu	۰/۰۱۵-۱۲۸	۰/۰۲۵	۲	۸
	Acp+It	۰/۰۱۵-۱۲۸	۰/۰۱۲۵	۰/۰۲۵	۱
	Acp+Kcz	۰/۰۱۵-۱۲۸	۰/۰۶	۰/۰۱۲۵	۱

Flu: (fluconazole)

It: (Itraconazole)

Kcz: (ketoconazole)

Acp: (*Allium cepa* extract)

(۳۱-۲۹)

مقاومت نسبت به فلوکونازول به فراوانی در میان بیماران مبتلا به کاندیدیازیس دهانی و مبتلایان به ایدز مشاهده می‌شود و ممکن است با ایتراکونازول تداخل مقاومت داشته باشد. گزارشاتی از مقاومت بالینی کاندیدا آلبیکنس در شرایط In-vitro نسبت به فلوکونازول در مبتلایان به ایدز وجود دارد. عوامل زمینه‌ساز برای ایجاد ایزوله‌های مقاوم، مهار شدید سیستم ایمنی و استفاده قبلی فلوکونازول مطرح شده‌اند؛ بخصوص در برخی مطالعات مقادیر بیشتر از ۱۰ گرم (در مجموع) بیان شده است، در بیماران دیگر (غیر ایدزی) مقاومت نسبت به فلوکونازول شایع نیست (۲۳).

حساسیت کاندیدا/دبلینینسیس در شرایط آزمایشگاهی نسبت به تری‌آزول‌های^{۲۸} جدید بررسی و مشاهده شده است که حساسیت نسبت به فلوکونازول در این گونه کاهش یافته است MIC (ساوی یا بیشتر از ۳۲ میکروگرم در میلی‌لیتر)، میزان MIC در ایتراکونازول مساوی و یا کمتر از ۱ میکروگرم در میلی‌لیتر گزارش شده است (۱۶).

حساسیت آزمایشگاهی کاندیدا/دبلینینسیس نسبت به عوامل ضدقارچی مختلف بررسی شده است؛ بیشتر ایزوله‌ها به داروهای ضدقارچی حساس بودند که در این میان ۷۵/۹٪ به کتوکونازول حساس و ۸۶/۸٪ به فلوکونازول و ایتراکونازول حساس بودند (۲۳). فعالیت چند داروی ضدقارچی نظیر کتوکونازول، میکونازول^{۲۹}، وریکونازول^{۳۰}، ایتراکونازول و فلوکونازول نسبت به مالاسزیا فورفور در شرایط آزمایشگاهی بررسی شده است و نتایج نشان داد که داروها دارای فعالیت قابل توجهی می‌باشند؛ کتوکونازول و ایتراکونازول از سایر داروها فعالیت بیشتری داشتند (۲۵).

در مطالعه‌ای دیگر حساسیت دارویی مالاسزیا فورفور نسبت به عوامل ضدقارچی فلوکونازول، ایتراکونازول و کتوکونازول بررسی شد؛ میزان MIC کتوکونازول نسبت به مالاسزیا فورفور ۰/۰۲ میکروگرم در میلی‌لیتر و برای ایتراکونازول و فلوکونازول به ترتیب ۰/۰۵ و ۰/۰۹ میکروگرم در میلی‌لیتر تعیین گردید (۲۶).

در یک بررسی حساسیت دارویی ایتراکونازول و فلوکونازول نسبت

نتایج بدست آمده در تمامی غلظت‌های مورد بررسی به استثناء غلظت‌های ۰/۰۱۵ و ۰/۰۱۵ میکروگرم در میلی‌لیتر برای کاندیدا آلبیکنس و غلظت‌های ۰/۰۳ و ۰/۰۱۵ میکروگرم در میلی‌لیتر برای کربپیتوکوس نئوفرمنس و مالاسزیا فورفور برای هر یک از ترکیبات (غلظت هر یک از ترکیبات بطور جداگانه) در مقایسه با گروه شاهد^{۳۱} و از نظر آماری معنی دار گزارش گردید (P < ۰/۰۵) مقادیر MIC50 ۰/۱۲۵، ۰/۱۲۵، ۰/۱۲۵ و ۰/۰۶ میکروگرم در میلی‌لیتر، MIC90 ۰/۰۵، ۰/۰۲۵ و ۰/۰۲۵ میکروگرم در میلی‌لیتر و MFC^{۳۲} ۰/۱۶، ۰/۱۶ و ۰/۱ میکروگرم در میلی‌لیتر برای هر یک از ترکیب دارویی و عصاره گیاهی به ترتیب برای کاندیدا آلبیکنس، کاندیدا/دبلینینسیس، کربپیتوکوس نئوفرمنس و مالاسزیا فورفور محاسبه گردید (جدول ۱).

بحث

عفونتهای سیستمیک ناشی از مخمرهای بیماریزا در طی چهار دهه اخیر به دلیل افزایش بیماریهای سرکوب‌کننده سیستم ایمنی نظیر بیماری ایدز، انواع بدخیمی‌های خونی و همچنین مصرف بی رویه آنتی‌بیوتیک‌ها و... به عنوان یکی از مهمترین عوامل مرگ و میر بخصوص برای بیماران بستری در بیمارستان مطرح شده است که این مسئله انتخاب روش‌های درمانی مناسب و مؤثر را در یک دوره زمانی مشخص اجتناب‌ناپذیر می‌سازد (۱۶-۱۹).

مطالعات اپیدمیولوژیک نشان داده است که عفونتهای با اهمیت قارچی عمده‌تاً به وسیله گونه‌های مقاوم به داروهای ضدقارچی ایجاد می‌شود. این موضوع بویژه در مورد گونه‌های کاندیدا در رابطه با تأثیر داروی ضدقارچی فلوکونازول مورد تأکید قرار گرفته است. بنابر دلایل فوق و بویژه در مورد گونه‌های کاندیدا در رابطه با به یافتن ترکیبات ضدقارچی جدید افزایش یافته است؛ همچنین استفاده از ترکیب داروهای ضدقارچی منجر به جلوگیری یا تأخیر در گسترش عناصر قارچی نسبت به داروی ضد قارچی می‌گردد و به جای استفاده از دوزهای منفرد سهی سبب استفاده از مقادیر غیر سُمّی دو یا چند داروی ضدقارچی مورد نیاز می‌گردد (۲۰-۲۲).

28 Triazoles

29 Miconazole

30 Voriconazole

اینترمیدیا بررسی شد و نتایج نشان داد که تعداد باکتریهای مذکور در افرادی که بطور روزمره از پیاز استفاده می‌کنند کمتر است (۶).

تأثیر عصاره آبی پیاز، سیر و موسیر بر روی برخی از ارگانیسم‌های گرم مثبت و گرم منفی و قارچها با استفاده از تکنیک انتشار در آگار بررسی شد و مهار رشد معنی داری در اغلب ارگانیسم‌ها مشاهده گردید (۳۱).

همچنین در یک مطالعه فعالیت ضدقارچی روغن پیاز، عصاره سیر و چند عصاره دیگر بر روی ۱۰ گونه قارچی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که روغن پیاز اثر ممانعت کنندگی بالایی علیه بیشتر قارچهای تست شده اعمال می‌کند (۷).

در یک مطالعه اثر مهار کننده عصاره خام پیاز در ۲ گونه از مخمرا و ۵ باکتری گرم منفی و ۳ باکتری گرم مثبت مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که عصاره پیاز بر روی باکتریهای گرم منفی هیچ تاثیری نداشت (۳۲).

اثر مهار کنندگی پیاز سبز و چند عصاره دیگر بر روی رشد آسپرژیلوس نایجر و آسپرژیلوس فلاووس در شرایط مختلف مورد بررسی قرار گرفت و نتایج نشان داد که پیاز سبز پس از قرار گرفتن در دماهای ۶۰ و ۸۰ درجه سانتیگراد خاصیت ضدقارچی خود را در مقابل آسپرژیلوس نایجر بطور موثری از دست می‌دهد در حالیکه فعالیت ضدقارچی پیاز سبز در مقابل آسپرژیلوس فلاووس نسبت به حرارت مقاوم است (۸).

در مطالعه دیگری اثر عصاره‌های مختلف گیاهان گونه آلیوم در شرایط مختلف بر روی ۳ گونه قارچ آسپرژیلوس مورد بررسی قرار گرفت. استفاده از کلرید سدیم در غلظتهای ۰/۰۲ و ۰/۰۴ مولار برای تهییه عصاره‌های مذکور هیچ تأثیری یer روی اثر مهار کنندگی این عصاره‌ها نداشت، در حالیکه افزایش دما و زمان انکوباسیون سبب کاهش فعالیت ضدقارچی این عصاره‌ها می‌شود (۳۳).

در همین راستا تحقیق حاضر با هدف بررسی تأثیر عصاره آبی گیاه پیاز بصورت جداگانه و در ترکیب با داروهای فلوکونازول، ایتراکونازول و کتوکونازول بر روی مخمراهای بیماریزا شامل کاندیدا آلبیکنس، کاندیدا/ابلینینسیس، کریپتوکوکوس نئوفرمنس و مالاسزیا فورفور صورت گرفته است. نتایج بدست آمده نشان داد که ترکیبات مورد استفاده از طریق وابسته به غلظت قادر به مهار نسبی یا کامل رشد

به ایزوله‌های بالینی کریپتوکوکوس ارزیابی شد؛ حساسیت به ایتراکونازول و فلوکونازول ۹۳/۲٪ و ۸۴/۱٪ تعیین گردید (۲۷).

گاهی ممکن است در برخی از قارچ‌ها وجود توأم دو دارو باعث تضعیف اثرات یکی از آنها یا هر دو شود؛ به طور مثال در حالی که هر دو داروی مایکونازول و آمفوتیریسین^{۳۱} از فعالیت ضدقارچی بالایی برخوردارند ولی وجود مایکونازول در محیط به علت ممانعت از سنتز ارگوسترون نوسط سلول قارچی موجب تضعیف فعالیت آمفوتیریسین^{۳۲} B می‌گردد (۲۸).

فعالیت ضدقارچی فلوکونازول در ترکیب با لواستاتین^{۳۳} و تأثیر آنها بر روی بیان ژن در مسیر بیوسنتر ارگوسترون و پرینیلیشن^{۳۴} در کاندیدا آلبیکنس ارزیابی شد. مطالعات بر روی حداقل غلظت ممانعت کنندگی از رشد نشان داد که لواستاتین به صورت سینزروپستیکی^{۳۵} با فلوکونازول در شرایط آزمایشگاهی عمل می‌کند. بیان ژن‌ها در بخش اول مسیر استرون مانند HMG1 و ERG20 در حضور ترکیب فلوکونازول با لواستاتین تغییری نمی‌کند؛ در حالی که بیان ژن‌های دخیل در مرحله بعدی مسیر استرون مانند ERG9 و ERG11 در پاسخ به این داروها افزایش می‌باشد (۲۹).

همچنین افزایش فعالیت فلوکونازول در ترکیب با آنتیاکسیدان‌ها بر روی ارگانیسم‌های مقاوم به فلوکونازول مورد بررسی قرار گرفت و مشاهده شد که فلوکونازول به تنها یی هیچ فعالیتی بر روی ارگانیسم‌های مقاوم ندارد و آنتیاکسیدان‌ها فعالیت فلوکونازول را از طریق افزایش نفوذپذیری غشاء سلولی افزایش می‌دهند (۳۰).

بررسی تأثیر عصاره آبی و روغن پیاز بر الگوی رشد و تولید آنزیم کراتیناز در تریکوفایتون مانتاگروفایتس نشان می‌دهد که ارتباط معینی میان غلظت‌های خاصی از عصاره با مهار فعالیت آنزیم وجود دارد. عصاره آبی پیاز و سیر باعث مهار رشد تریکوفایتون مانتاگروفایتس از طریق وابسته به غلظت می‌شوند و در غلظت‌های مشخص فعالیت ویژه آنزیم کراتیناز خارج سلولی را مهار می‌کند (۲۲).

همچنین تأثیر عصاره پیاز بر روی استرپتوکوکوس موتانس، استرپتوکوکوس سوپرینوس، پورفیروموناس ژنزیوالیس و پروتلا

31 Amphotericin B

32 Lovastatin

33 Prenylation

34 Synergistical

عوامل مخمری می باشند و میزان مهار رشد بر حسب نوع ارگانیسم و غلظت و نوع ترکیب مورد استفاده متفاوت است.

در این رابطه میزان محدوده MIC90 و MIC50 عصاره آبی در پیاز برای عوامل قارچی به ترتیب برابر ۴-۳۲، ۰/۵ و ۰/۵ و ۱۲۸ میکروگرم در میلی لیتر تعیین گردید (جدول ۱).

در صورت ترکیب عصاره آبی پیاز (به نسبت ۱:۱) با داروهای فلوکونازول، ایتراکونازول و کتوکونازول میزان MIC50 و MIC90 و MFC ترکیبات نسبت به زمانی که بطور جداگانه استفاده می شوند کاهش می یابد (جدول ۱).

نتایج این بررسی نشان داد که عصاره پیاز در مقایسه با داروی فلوکونازول بر روی کاندیدا آلبیکنس مؤثر است. ترکیب عصاره پیاز و داروی فلوکونازول دارای اثر یکسانی بر روی مالاسزیافورفور می باشد اما در مورد کاندیدا دایلینیسیس و کریپتوکوکوس نئوفرمنس تاثیر فلوکونازول بیشتر از عصاره پیاز است. داروهای ایتراکونازول و کتوکونازول نیز در مقایسه با عصاره پیاز بر روی مخمرهای مذکور موثرتر می باشند و ترکیب عصاره پیاز با داروهای آزولی بیشترین تاثیر را بر روی مالاسزیافورفور دارد.

نتیجه گیری:

در مطالعات سایر محققان نیز اثرات ضد قارچی پیاز بر روی رشد عوامل قارچی نظیر گونه های کاندیدا، کریپتوکوکوس و مالاسزیافورفور با نتایج بدست آمده در تحقیق حاضر همخوانی دارد و در مجموع نشان می دهد حساسیت دارویی بر حسب نوع ترکیبات ضد قارچی و نوع ایزوله قارچی متفاوت است. هر چند استفاده مرکب از ترکیبات ضد قارچی بطور مناسبی منجر به افزایش فعالیت ضد قارچی هر یک از ترکیبات به تنهایی می گردد و بدنیال استفاده از ترکیبات گیاهی که دارای اثرات ضد میکروبی می باشند اثرات سمی ناشی از ترکیبات ضد قارچی سنتیک کاهش یافته است و با استفاده از مقادیر غیر سمی دارو مهار رشد ارگانیسم مشاهده می شود، لذا بررسی و یافتن عصاره های گیاهی با خواص ضد میکروبی که منجر به افزایش فعالیت داروهای ضد قارچی گردد بدلیل کاهش محدودیت در استفاده و کاهش عوارض جانبی ناشی از آنها می تواند راهگشای درمان بسیاری از عفونتهای قارچی گردد.

References

- Kantarcio glu AS, Yucel A. The presence of fluconazole-resistant *Candida dubliniensis* strain among *Candida albicans* isolated from immunocompromised or otherwise debilitated HIV-negative Turkish patients. Rev Iberoam Mycol 2002; 19: 44-8.
- Anaissie EJ, Mc Ginnis MR, Pfaffer MA. Clinical Mycology. United Kingdom 2003. pp. 195-6.
- آنیوم، آپیام یونسکو ترجمه پیرسیدی م، ۱۳۶۸، صفحه ۷.
- Bannerman RH, Burton J, Wen C. Traditional Medicine and health care coverage. England. MAC Millan/Spoottis Wood 1983. pp. 9-17, 90, 99-100.
- Bently R, and Triman H. Medicinea Plants. Indian (Eehli). Reptint I Davendra Gahlot 1981; 3: 172.
- Kim JH. Anti-Bacterial action of onion (*Allium cepa*) extracts against oral pathogenic bacteria. J Nihon Univ Sch Dent 1997; 39: 136-41.
- Bagy MM, CI-Shanawany AA, Abdel-Mallek AY. Saprophytic and cyclohexamide resistant fungi isolated from golden hamster. Acta Microbial Immunol Hung 1998; 4:195-207.
- Yin M, Cheng W. Inhibition of *Aspergillus niger* and *Aspergillus flavus* by some herbs and species. J Food Protect 1998; 61: 123-5.
- Takahama U, Hirota S. Deglucosilation of quercetin glucosides to the aglycone and formation of food microbiology 2000; 49: 49-56.
- Dentinger CM, Bower WA. An outbreak of hepatitis associated with green onion. J Infect Dis 2001; 183: 1273-6.

- drug susceptibility testing of candida species and *Cryptococcus neoformans*. J Clinical Microbiol 1998; 36: 926-30.
19. Zaini F, Mahbod ASA, Emami M. Comprehensive Medical Mycology. First edition. Tehran, 1377 :330-48
20. Hassan HA, Mahmoud Al. Inhibitory effects of spice oil on lipase and mycotoxin production. Zentralbl Microbiol 1993; 148: 543-8.
21. Zohri AN, Gawad K, Saber S. Antibacterial antidermatophytic and antitoxinogenic activities of Onion (*Allium cepa*) oil. Microbiol Res 1995; 150: 167-72.
22. Shams M, Razafsha M, Allameh A, Razzaghi M. Inhibitory effects of aqueous onion and garlic extracts or growth and keratinase activity in *Trichophyton mentagrophytes*. Iran Biomed J 2003; 7: 113-8.
23. Quindos G, Carrillo Munoz AJ, Arevalo MP, Salgado J, Alonso Va R, Rodrigo JM, et al. In-vitro susceptibility of *Candida dubliniensis* to current and antifungal agents. Chemotherapy 2000; 46: 395-401.
24. Canton E, Peman J, Carrillo-Muoz A, Orero A, Vbeda P, Gobernado M. Fluconazole susceptibilities of blood stream candida spp. isolates and determined by national Committee for clinical laboratory standards method M27-A and two other methods. J Clinical Microbiol 1999; 37: 2197-200.
25. Gupta AK, Kohli Y, Li A, Faergemann J, Summerbell RC. In-vitro susceptibility of the seven Malassezia species to Ketoconazole, Voriconazole, Itraconazole and Terbinafine. Br J Dermatol 2000; 42: 758-65.
26. Zissova LG, Kantarjiev TB, Kuzmanov AH. Drug 11. Motsei ML, Lindsey KL. Screening of traditionally used soughofrican plants for antifungal activity against *Candida albicans*. Journal of Ethnopharmacology 2003; 86: 235-41.
12. Shams-Ghahfarokhi M., Goodarzi M., Al-Tiraihi T., Razzaghi-Abyaneh M and Seyedipour GH. Morphological evidences for onion-induced growth inhibition of *Trichophyton rubrum* and *Trichophyton mentagrophytes*. Fitoterapia 2004; 75: 645-655.
13. Shams-Ghahfarokhi M., Shokoohamiri MR., Amirrajab N., Moghadasi B, Ghajari A., Zeini F., Sadeghi G and Razzaghi-Abyaneh M. In vitro antifungal activities of *Allium cepa*, *Allium sativum* and ketoconazole against some pathogenic yeasts and dermatophytes. Fitoterapia 2006; 77: 321-323.
14. NCCLS document M27-A. Reference method for broth dilution antifungal susceptibility testing of yeasts. Approved 1977; 17: 1-29.
15. NCCLS document M38-P. Reference method for broth dilution antifungal susceptibility testing of condition-forming filamentous fungi. Approved standard 1998; 22: 1-29.
16. Pfaller MA, Messer SA, Gee S, Joly S, Pujol C, Sulliveun DJ. In- vitro susceptibilities of *Candida dubliniensis* isolates tested against the new Triazole and echinocandin Antifungal agents. J Clinical Microbiol 1999; 37: 870-2.
17. Gutierrez J, Morales P, Gonzalez MA, Quindos G. *Candida dubliniensis*, a new fungal pathogen. J Basic Microbial 2002; 42: 207-27.
18. Davey KG, Holmes AD, Johnson EM, Szekely A, Warnock DW. Comparative evaluation of fungitist and broth microdilution methods of antifungal

susceptibility testing of *Malassezia furfur* strains to antifungal agents. *Folia Med (Plovdiv)* 2001; 43: 10-2.

27. Datta K, Jain N, Sethi S, Rattan A, Casadevall A, Banerjee U. Fluconazole and Itraconazole susceptibility of clinical isolates of *Cryptococcus neoformans* at a tertiary care center in India: a need for care. *Antimicrobe Chemother* 2003; 52: 683-6.

28. Graybill JR, Mitchell L, Levine HB. Treatment of Experimental Murine Cryptococcosis: a Comparison of Miconazole and Amphotericin B. *Antimicrob Agents Chemother*. 1978; 13: 277-283.

29. Song JL, Lyons CN, Holleman S, Oliver BG, White TC. Antifungal activity of fluconazole in combination with lovastatin and their effects on gene expression in the ergosterol and prenylation pathways in *Candida albicans*. *Med Mycol* 2003; 41: 417-25.

30. Simonetti G, Villa A, Simonetti N. Enhanced contact activity of Fluconazole in association with antioxidants against fluconazole-resistat. *Journal of Antimicrobial Chemotherapy* 2002; 50: 257-259.

31. Elnina EL, Ahmed SA, Mekkawi AG, Mossa JS. The antimicrobial activity of garlic and onion extracts. *Pharmazie* 1983; 38: 747-8.

32. Dankert J, Tromp TF, Uries H, klasen HJ. Antimicrobial activity of crude juices of Allium as calonicum, *Allium cepa* and *Allium sativum*. *Zentralbl Bakteriol* 1979; 245: 229-39.

33. Yin MC, Tsaos M. Inhibitory effect of seven Allium plants upon three Aspergillus species. *Int Food Microbial* 1999; 49: 49-56.